

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

Teie 18.12.2025

Meie 09.01.2026

nr 8-2/25/5632, HTM/25-1425/-1K
nr 8-2/10198

Haridus- ja teadusministri 08.04.2025. a määruse nr 15 „Kutsekeskhariduse riiklik õppekava“ muutmise määruse eelnõu kooskõlastamine

Austatud minister

Haridus- ja Teadusministeerium on Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks esitanud haridus- ja teadusministri 8. aprilli 2025. a määruse nr 15 „Kutsekeskhariduse riiklik õppekava“ muutmise määruse eelnõu (eelnõu). Justiits- ja Digiministeerium jätab eelnõu kooskõlastamata eelkõige kooskõlastuskirja II osas esitatud põhjustel.

I. Halduskoormus

1. Tulenevalt hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE) 2025. a muudatusest tuleb sisukokkuvõttes märkida, kas eelnõuga kavandatavad muudatused toovad kaasa ettevõtjate, inimeste või vabaühenduste halduskoormuse kasvu. Kui see nii on, tuleb halduskoormuse tasakaalustamise reeglist lähtuvalt näha ette ka muudatused halduskoormuse samaaegseks vähendamiseks (HÕNTE § 1 lg 4¹, § 41 lg 2 p 3). Põhjalikumalt tuleb halduskoormuse lisandumist ja vähendamist asjakohasel juhul kirjeldada eelnõu seletuskirja osas „Määruse mõjud“ (täpsem info [siit](#)). Palume seletuskirjas vastav info esitada.

II. Digioskuste, tehisaru ja andmete roll õppekavades

2. Kutsekeskhariduse õppekavadesse digioskuste mooduli lisamine on igati tervitatav. Selle kõrval on oluline senisest tugevam keskendumine valdkondlikele digioskustele, et praktikale ja tööturule suunduvad noored oskaksid toetada tööandjate tegevuse ja protsesside digitaliseerimist. Andmete ja tehisaru lõimimine valdkondlikesse moodulitesse loob võimaluse siduda teooria praktilise tööga ning arendab oskust analüüsida töökeskkonna protsesse. Nii väldime olukorda, kus lõpetajaid tuleb vahetult pärast õpingute lõppu suunata täiendavatele valdkondlikele tehisaru ja andmete koolitustele. See annab noortele võimaluse pakkuda tööandjatele uusi pädevusi ja vaatenurki, mida organisatsioonides veel ei ole ning muudab nad tööturul atraktiivsemaks. Selline lähenemine toetab majanduse arengut ettevõtete kiirema digitaliseerimise ja suurema väärtusloome kaudu.
3. Siiski leiame, et praegu on õppekavades tehisaru ja andmete rolli käsitletud üldistava ja formaalse kompetentsina, kuid mitte erialaspetsiifilise tööoskuse osana. Läbiv õpiväljund „loob ja täiustab digisisu, kasutades sobivaid tööriistu sh tehisintellekti lahendusi vastutustundlikult ...“ on sisuliselt universaalne digipädevuse kirjeldus, mitte vastus sellele, kuidas konkreetne ametikoht lähiaastatel andmete ja tehisaru mõjul muutub. Praegusel kujul on tehisaru

käsitletud abstraktse tööriistana, andmete roll andmepõhises töös sisuliselt puudub ja on enamasti taustaelement, mitte tootmise, tervishoiu, tööohutuse või muu valdkonna sisendiks. Õppekavadel puudub seos reaalsete tööprotsesside digitaliseerumise ja automatiseerumisega. Õppekavadest pole näha, et oleks mõeldud, kuidas õppe kaudu tagada ka töö sisu muutmine. Parimal juhul on õppekava lõpetaja teoreetiliselt "tehisaru-teadlik", kuid praktiliselt mitte konkurentsivõimeline. Tuleks läbi mõelda, kuidas tööprotsessides kasutatakse tehisaru ja andmeid.

4. Viis Eesti kutsehariduse arvestuspunkti (EKAP) kogu digi, andmete ja tehisaru pädevustele on selgelt vähe, kui teemavaldkondi käsitletakse eraldiseisvana. Eelmainitud pädevusi on vajalik integreerida läbivalt erinevatesse moodulitesse. Üldised digi, andmete ja tehisaru pädevused võiks olla näiteks käsitletud kui tasandusmoodul.
5. Õppekavadest ei selgu, kuidas andmeid tööpõhiselt kasutatakse. Näiteks masinate telemeetria või hooldusandmete kasutamine, registre ja infosüsteemide roll veterinaarias, sotsiaaltöös jm. Näiteks viimasest lähtuvalt pole ka kajastatud Asjade Interneti, Telemeetria ning andmehõive teemasid, mis on igas töös ja ka poliitikakujundamises ning andmepõhises juhtimises olulised. Näiteks tekivad sotsiaaltöös andmekvaliteedi probleemid tihti andmehõives. Praegu pole veendumust, et õppijad need oskused omandaksid.
6. Samuti tuleks õppekavade puhul läbi mõelda, mis on andmete ja tehisaru roll otsustustoes, riskide tuvastamises, töö kvaliteedi kontrollis ning protsesside optimeerimisel. Seega peaksid õpiväljundid olema suunatud rollipõhiselt, mitte abstraktse oskusena „oskab leida ja kasutada X infosüsteemides leiduvad andmeid Y, Z otsuste tegemiseks“. Võimalus oleks praktikas rakendada oskuseid ka näiteks praktikamooduli raames.
7. Oleme valmis kaasa mõtlema, kuidas andmete ja tehisaru alast teadmist õppekavadesse paremini integreerida.

III. Keeletoimetamine

8. Juhime tähelepanu ka sellele, et eelnõu ja seletuskiri peavad olema keeleteoimetatud. HÕNTE § 41 lg 3 p 2 kohaselt nimetatakse seletuskirja sissejuhatuses keeleteoimetaja. Palume eelnõu ja seletuskiri toimetada ning märkida seletuskirja keeleteoimetaja andmed.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Johanna Maria Kosk 58847154 johannamaria.kosk@justdigi.ee
Ott Velsberg
Hendrik Roland Helm